

Årsrapport for 2018

Børnehusets navn: Skyttebjerg Børnehave

Områdets navn: Selvejede

Institutionsleder: Kasper Larsen

Formålet med den pædagogiske årsrapport er at dokumentere udviklingen af det pædagogiske arbejde i institutionen. Rapporten formår derfor at understøtte udviklingen af den pædagogiske praksis, som finder sted i institutionen. Dermed er formålet, at den pædagogiske rapport og den pædagogiske praksis i samspil vil fremme børnenes læring, trivsel og udvikling.

Rapporten er inddelt i de obligatoriske afsnit som; aktionsforløb, sprogvurdering, dialogprofil og pædagogiske projekter. I analysen er der på analytisk vis trukket en tråd gennem de fire forrige afsnit. Her er der skabt et tværgående blik, som både dykker ned i de enkelte elementer, samtidig med der trækkes tråde på tværs. Dermed gives et analytisk billede af, hvordan udviklingen samlet set har været på det pædagogiske område i institutionen. Afsnittene trækkes derfor op på et højere plan i et samlet billede i den afsluttende analyse. Formålet med analysen er dermed at give et reflekterende billede af, det som der konkretiseres i afsnittene.

Aktionsforløb

For at begynde med, præsenteres baggrund for aktionsforløbet. Vi har i 2018 arbejdet med temaet "robuste børn". Som en begyndelse startede vi med i fællesskab og enkeltvis at sætte ord på og definere, hvad vores indgangsvinkel var og hvad robuste børn var for os. Gennem refleksion og brainstorm, kom vi frem til at indgangsvinklen var, at børnene skulle blive bedre til at navigere i konflikthåndtering indbyrdes. Vi havde tidligere oplevet og observeret, at børnene ofte havde svært ved at navigere i de indbyrdes konflikter.

Et givet eksempel på dette er: En formiddag er børnene i gang med et kæmpe LEGO-byggeri, hvor flere børn er deltagende i. Der opstår en uenighed mellem to børn, hvoraf det ene barn, i mangel på bedre, med det samme forlader aktiviteten. Et lignende eksempel er, en situation hvor børnene er udendørs, og der opstår en konflikt omkring gyngerne. Konflikten udarter sig således, at der er uenighed mellem brugen af gyngerne. Det ene barn vælger at slå det andet barn, for at få gyngen, hvilket resulterer i, at begge børn græder. I begge eksempler ser vi, at børnene har svært ved at håndtere konflikten, og enten trækker sig eller reagerer uhensigtsmæssigt.

Aktion: Gennem refleksion i fællesskab kom vi frem til, at for at kunne guide børnene i, at håndtere konflikter ville læringen være bedre i mindre grupper. Vi valgte derfor at inddele børnene i mindre grupper. Vi kom frem til, at seksmandsgrupper ville være det ideelle. Formålet var, at vi nogle formiddage om ugen skulle arbejde med disse seksmandsgrupper i form af

forudbestemte aktiviteter. De forudbestemte aktiviteter i grupper skulle alle have en deltagende voksen, i form af konsulentrolle. Formålet med den voksens tilstedeværelse er, at kunne vejlede børnene til at bedst muligt håndtere konflikterne, som alternativ til at forlade legen. Ved de to ovenstående eksempler vises det, at børnene har svært ved at handle, men ved at håndtere konflikten med en voksen i legegruppen, viser den voksne, hvordan børnene kunne handle anderledes ved at den voksne coacher til, at det hverken er hensigtsmæssigt blot at forlade aktiviteten eller komme op at slås. I det første eksempel henter den voksne naturligvis barnet ind igen, og i interaktion mellem voksen og barn, bliver barnet coachet i, hvilke muligheder der er til at håndtere situationen på anden vis. I det andet eksempel vil den voksne samle legegruppen, og der tages en snak om, hvordan man fordeler ting. Hele idéen omkring at tage tur og dele med hinanden tales der om. Vi fandt det meget anvendeligt at hele denne coaching fandt sted i mindre grupper, fremfor en stor børnegruppe.

Data: For at se på vores aktion, har vi valgt at understøtte den med data. Dette har til formål at belyse, hvorvidt der skete en udvikling i vores aktionsprojekt. I en periode over tre uger noterede vi i tidsrummet mellem 10-14, hvor mange gange et barn forlod legen, i stedet for at håndtere en eventuel konflikt. Vores optælling viste os, at der 241 gange var konflikter, hvor vi måtte deltage. Her mener vi, at det er situationer, hvor børnene ikke selv kan løse situationen eller forlader legen. Det at, børnene lærer denne konflikthåndtering i mindre grupper, gør at der er bedre tid til den enkelte, og at alle børn bliver inkluderet. Det, at grupperne er små, gør at vi er i en tæt relation, og dermed er alle i læringen hele tiden. Her lægges der op til åbne spørgsmål, hvor hele gruppen er med inde. Over en periode på to måneder prøvede vi metoden af med legegrupper omkring 2 gange om ugen. Vi lavede igen en tre ugers periode, hvor vi talte mængden af konflikter. Som kan ses i nedenstående figur (Jf. Figur 1) er der et fald i konflikterne. Den fokuserede indsats bragte tallet ned på ca. 9 konflikter om dagen, hvilket er tæt på en halvering fra start. Vores mål var, at vi kom ned på 12 konflikter om dagen, men den meget fokuserede indsats gjorde at børnene i højere grad tog de små sejre med over i de større situationer.

Figur 1

	Første 3 uger	Sidste 3 uger
Antal konflikter	241	135

For at se på den pædagogiske praksis på voksniveau har vi fået en god læring med i forhold til at benytte denne procedure. Dette vil vi tage med videre, og implementere i vores hverdag, i andre situationer. Altså: at starte i mindre grupper, lære, komme tilbage i større grupper og bruge ny viden og læring.

Sprogvurdering

I år 2018 er der blevet sprogvurderet fire treårige. Vurderingerne viser at de 75% skal have en generel sprogindsats og de 25% skal have en særlig indsats.

Der er blevet sprogvurderet seks fem årige, hvor vurderingen viser at 71% skal have en generel sprogindsats og 29% en særlig indsats.

Ud af 22 børn har vi tre som får en særlig indsats.

Blandt de treårige scorer kommunikative strategier 27 %, talesproglige færdigheder 34,9 % lavt. I dagligdagen, hjælper vi de yngste ved at skabe ro og taletid, hvor der er fokus på at den voksen har tid til at vente, lytte og observere. Vi vil fremadrettet sørge for, at vi får lavet mere sprogarbejde i mindre grupper for de yngste, hvor der fokus på at få styrket kommunikative færdigheder og talesproglige færdigheder.

Blandt de femårige er ordforråd 42,7 % det som scorer lavest. Vi arbejder allerede her intenst med at styrke dette, ved at udsætte dem for nye ord og udtryk. Både for i dagligdagen, men også koncentreret i aldersopdelte grupper. Her øver vi blandt andet overbegreber i en leg, hvor vi i fællesskab finder så mange ord som gruppen kan komme i tanke om, og for hver gang legen bliver leget, kommer der ekstra ord på gruppens viden omkring det emne som er oppe.

Vi har seks børn, hvor vi har resultater fra både treårsvurderingen og femårsvurderingen. Det er især det produktive talesprog, hvor vi ikke den store udvikling. På børneniveau ser vi en udvikling i sproget, hvor det er meget forandret, måske kender de ikke, f.eks ordet kommode, men til gengæld har de et ordforråd som mange i den ældre generation ikke ville kende, it-udtryk og ord som de lær via

tv, film, pc spil og de mange særinteresser som optager børn i dag. Hvilket vi som voksne støtter op om, samtidigt med at vi vil blive dygtigere til at støtte op omkring deres mere generelle ordforråd.

Dialogprofil

I gennemgangen af dialogprofilerne har vi valgt at udvælge vores fokus på skov og natur. Vi har erfaret os, at hos både de 3-5 årige og 5-6-årige, at der er nogle generelle huller i vores børnegruppe i forhold til skov og natur. Dette har gjort, at vi har haft en større fokus på at være ude med bestemte formål. For at understøtte resultaterne som vi kom frem til efter vores aktionsforløb, valgte vi ligeledes at arbejde meget mere i mindre grupper, ligesom vi har haft velfungerende erfaringer og oplevelser med indendørs. Dette har vi gerne ville overføre til vores pædagogiske arbejde i vores udendørs aktiviteter. Dette mente vi ville give børnene den bedste form for læring i et forløb om skov og natur, som børnene netop havde en mangel i form af viden. I forhold til en tilvænnning for både børn og voksne i legegrupper, fandt vi ud af at dette var en god metode at bringe videre i skoven, og benytte denne opdeling som arbejdsmetode. Dette indebærer, at i mange af legegrupperne i skoven har givet differencerede opgaver i forhold til alder. Dette for at give et udbredt kendskab til natur og naturfænomener. Et eksempel på, hvordan vi har udvidet børnenes kendskab til natur og skov, er da vi var på "naturjagt i skoven". Her havde vi udformet "bingoplader" med forskelligartede objekter indenfor dyr, planter og liv i skoven. Opgaven bestod hermed i, at finde disse objekter ude i naturen. Ved hver gang et barn havde fundet et element, fik de et klistermærke. Her så vi, at børnene havde en dyb koncentration, når de arbejdede i mindre børnegrupper, samt de havde en voksen som konsulent på deres opgave. Samtidig så vi også et meget velfungerende socialt aspekt mellem børnene indbyrdes i de små grupper. Vi fandt forløbet meget lærerigt for både børn og voksne. Vi har "skov

og natur-forløbet” som essens, da vi havde observeret det som en generelt tendens hos hele børnegruppen. Da dette forløb derfor indebærer alle børnene, er der ikke sat fokus på selve punktet ”på vej mod skole”. Dette har også givet os en erfaring med omkring, hvordan man kan benytte er erfaret og vellykket arbejdsmetode i flere forskellige kontekst.

Pædagogiske projekter

Vores pædagogiske projekt har vi valgt at fokusere på det skovprojekt, som vi havde i forsommeren. Udover forskellige aktiviteter, som eksempelvis ”Bingopladen”, havde projektet et konkret gennemgående fokus. Dette indeholdt at vi havde samme udgangspunkt med samme geografiske sted. Formålet var, at ved at holde sig til det samme sted hver dag, kunne der bygges videre i projektet, fremfor at der blev påbegyndt nyt, uden viderebygning. Det overordnede praktiske formål var derfor, at have et sted at kunne bygge videre på og udvikle og arbejde med. Børnene fik derfor lov at bygge videre på deres idéer igennem et forløb, samt bruge de data som viste det manglende kendskab til natur som lå i børnegruppen. I vores evaluering har vi konkluderet, at det at arbejde videre fra dag til dag med et projekt, som børnene har kunne summe over i en længere tid, det gav en større dybde i projektet. Modsat hvis det havde været mange enkeltstående ture. Det at man bliver ved med at have den fulde opmærksomhed, og bliver ved med at samle op, udvikle og bygge på, får fantasien mere i spil. Vi så en stor genkendelsens glæde hos børnene, som begyndte at føle sig mere trygge ved både naturen men også det geografiske sted. Det var interessant og lærerigt for os voksne, at følge den udvikling som skete gennem hele forløbet. I begyndelsen var aktiviteterne meget voksenstyrede, hvorimod gennem forløbet blev børnene mere selvstændige til at undersøge naturen på egen hånd, ligesom børnene også indbyrdes brugte fantasien til at bygge videre på forrige lege og aktiviteter fra de forrige dage. Det, at have et gennemgående forløb, med meget få variationer, vil vi klart benytte en anden gang. Det giver en meget dybdegående form for læring, ligesom det understøtter de sociale relationer i børnegruppen.

Analyse

Analysen har til formål at fokusere nærmere på den indsamlede data, for det videre arbejde med udviklingen af den pædagogiske praksis i institutionen. Analysen vil på systematisk vis undersøge den indsamlede data, og ved at kigge på enkeltdelene og på analytisk vis, se hvordan disse hænger

sammen som hele. Der er selvfølgelig en validitet i, at man udvælger nogle data på baggrund af et fokus, fremfor nogle andre. Dermed sker der en naturlig fravælgelsesproces. Dette kan ses som en afspejling af, hvad der vurderes som relevant at undersøge i den pædagogiske praksis.

Hvad får du øje på i opsamlingerne?

I de opsamlede data som er blevet lavet, kan det tydeligt ses, at vores indsats har en påvirkning. Eksempelvis ses det, (jf. Afsnit om Aktionsforløbet) at vores store indsats med aktionsforløbet, hvor vi arbejdede i mindre grupper, var meget givende. Børnene udviklede en tendens fra at være usikre i de indbyrdes konflikter, til at have nogle redskaber til at håndtere dem. Det ses igennem vores opsamlede data, at der skete et stort fald i konflikterne. Det var interessant data at nærstudere bagefter, da det gav et tydeligt og dokumenteret bevis på, at indsatsen havde virket og havde en positiv indvirkning på børnene. Vores data fra vores skovprojekt er ikke ligeså målbart, men gennem vores "Bingoplader" oplevede vi, at børnene fik et større kendskab til skov og natur. Det er nok vores mest målbare data fra skovprojektet. Men hele vores tanke med at forblive på det samme geografiske sted igennem hele forløbet, gav os store resultater, i forhold til store kendskab til skov og natur.

Hvilke fællestræk træder frem?

For at belyse de fællestræk som har været i årets forløb, kan der klart ses en sammenhæng mellem vores aktionsforløb og vores skov og natur-forløb. Den erfaring vi fik fra aktionsforløbet, om at arbejde i mindre grupper, brugte vi på bedste vis i vores skovforløb. Aktionsforløbet viste, at arbejdet i mindre grupper, med en voksen som coach, gav mere koncentration og fordybelse til den enkelte, samt det skabte en bedre læring, når børnene kun skulle forholde sig til fem andre børn i læringssituationen. Denne viden ville vi gerne bringe med videre i vores efterfølgende skovforløb. Her så vi klart samme resultater af arbejdet i mindre grupper, og i en efterrefleksion er vi blevet enige om, at det er en relevant arbejdsmetode i vores videre pædagogiske praksis. Vi har samtidig erfaret at vi skal lave vores evalueringer lidt hurtigere, da flere vigtige betragtninger kan gå tabt når vi venter til næste personalemøde. Derfor har vi iværksat at en går fra og samler observationer ind i den uge hvor aktiviteten finder sted senest.

Hvor viser det styrker i den pædagogiske praksis?

Både aktionsforløbet, skovforløbet som pædagogisk projekt og dialogprofilerne viser, at der er store styrker i den pædagogiske praksis. Det, at vi har fået skabt en arbejdsmetode og struktur om at arbejde i mindre grupper, er en kæmpe styrke i vores pædagogiske praksis. Dette kan helt klar være nøglen til at udvikle den pædagogiske praksis endnu mere i huset. Blandt andet kunne denne arbejdsmetode være anvendelig i det kommende års indsatser, hvor vi vil fokusere på eftermiddagsaktiviteter (jf. Afsnit om Indsats for det kommende år). Her ville det være ligeså relevant, at tage højde for, at børnene blev inddelt i mindre grupper. Vi er vel klar over, at disse i samme grad kan være voksenstyrede, da normeringen om eftermiddagen er anderledes end om formiddagen. Børnetallet er dog også faldende i løbet af eftermiddagen. Denne viden understøttes ud fra daglig statistik vi laver på, hvor mange børn der er, på forskellige daglige tidspunkter som pejlemærker; kl.7, kl.8 og igen efter kl.16. Vi ser derfor den pædagogiske praksis om at arbejde i mindre grupper som en kæmpe styrke for både børn og voksne.

Hvor viser det behov for udviklingstiltag?

Forløbene i den pædagogiske praksis viser, at det kræver en del planlægning, hvis der skal udføres sådanne tema-forløb og aktiviteter. Men at denne tid er godt givet ud, da disse forløb er meget givende. For børnene skaber der både en bedre læring, samt det styrker det sociale børnene imellem. For de voksne udvikler det samarbejdet i hverdagen og ligeledes giver det den voksne bedre forhold til at lære og coache en mindre børnegruppe.

På konkluderende vis kan det siges, at i og med at vi har arbejdet i forløb, hvor vi har haft fokus på en ny arbejdsmetode, som at arbejde i mindre grupper, har vi lært nogle nye redskaber og metoder. Det, at vi har taget et metaperspektiv på vores egen praksis, har givet os nyt kendskab til fremtidige metoder.

En vigtig læring har været at for meget data, info og viden går tabt hvis vi ikke evaluerer med det samme. Vi har for ofte ladet det ligge til kommende personalemøder, men har haft anledning til at drøfte at denne metode ikke er holdbar. Derfor arbejder vi nu med at finde ud af hvordan vi sikrer at mest mulig viden beholdes og bruges konstruktivt fremadrettet

En vigtig essens som skal nævnes er, at disse redskaber ikke kun er brugbare i konkrete temaforløb eller forudbestemte aktiviteter, men også kan bruges i andre situationer og spontane tiltag i hverdagen. Eksempelvis har vi oplevet, at når vi har børnene ude på legepladsen, har vi brugt nogle af de aktiviteter, redskaber og metoder som vi tillærte os i skovugen. Dette har givet børnene en gensidig oplevelse i at kunne bygge videre, og fået deres fantasi i spil på anden vis. Ligeledes har vi i henhold til andre af årets temaer, som eksempelvis jul, også arbejdet i mindre legegrupper indendørs, hvor nogle børn har lavet julegaver i grupper, mens andre har lavet andre forudbestemte aktiviteter. En generel tese som også ses i institutionen, er at de forudbestemte grupper har givet en enorm fokusering og læring. Hvis man konkluderer på et tværgående aspekt i flere af vores afsnit; aktionsforløb, dialogprofil og pædagogiske projekt, kan det analytisk ses, at de forudbestemte legegrupper også har givet et yderligere aspekt; nemlig det sociale.

Det, at grupperne er forudbestemte, gør at de har været blandet meget på tværs af alder, køn og kunnen, og ikke mindst oprindelige legerelationer. De forudbestemte grupper har dermed skabt nye legerelationer, som vi også ser brede sig udover de forudbestemte aktiviteter. Børnene leger med andre, end de ellers ville have søgt helt naturligt. Dette har givet interessante vinkler, hvor børnene leger mere på tværs af alder og endvidere også køn. Få af disse legerelationer har vi også set indvie til private legeaftaler. Dette ser vi som en kæmpe gevinst og et resultat i sig selv. Det er interessant at vores umiddelbare refleksion og hypotese gik på, at udvikle det lærerige element med fokus på at løse konflikter i forhold til temaet om at skabe robuste børn. Vi ser det interessant, at vi samtidig har fået udviklet det sociale i børnegruppen ved at skabe nye sociale relationer, hvilket vi efterfølgende også har set som en måde at udvikle robuste børn.

Det viser tydeligt, at der ser sket en udvikling i vores pædagogiske praksis, og denne vil vi bruge fremadrettet.

Indsats for det kommende år

I 2019 vil vores fokus være ”aktiviteter om eftermiddagen.” Formålet her er, at vi vil afhjælpe børnene i mere strukturerede forhold og aktiviteter. Dette vil skabe mere rolige og glidende eftermiddage for de børn, som ser dem som uoverskuelige indtil afhentning. Vi vil som arbejdsmetode benytte vores formiddagspædagogik om mindre grupper med en klar pædagogik i forhold til de aktiviteter der bliver sat i gang. Dette også ved at bruge vores fysiske rammer bedre

til at skabe læringsmiljøer. For at udvikle hele dette tiltag, vil vi løbende på personalemøderne i foråret udvikle idéerne, samt evaluerer på de forskellige idéer som kommer ind. Dermed kan rammesætningen gøres mere klar løbende. Blandt andet fra data om fremmøde. Vores mål vil være, at vi har samlet så meget data og empiri ind i den første del af året, at vi kan have en fast eftermiddagsstruktur implementeret fremadrettet for resten af året.